

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA**VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA****NUTARIMAS****BYLOJE DĖL UAB „PROFESIONALAS“ LIETUVOS RESPUBLIKOS REKLAMOS
ĮSTATYMO PAŽEIDIMO**

2020-07-09 Nr. 12R-37

Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktorės Neringos Ulbaitės (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkė), Teisės skyriaus vyresniosios patarėjos, pavaduojančios teisės skyriaus vedėją Irinos Martinkevič, Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos Mildos Deimantės, Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vyresniosios patarėjos Ingos Grinevičės bei Nuotolinės prekybos skyriaus vedėjos Aidos Gasiūnaitės – Stavginskienės,

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktu, išnagrinėjo bylą pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Vilniaus departamento (toliau – Tarnyba) 2020-05-25 Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo protokolą Nr. 69RJP-7 (toliau – Protokolas) dėl UAB „Profesionalas“ (įmonės kodas – 304945881, adresas – Savanorių pr. 1-200, Vilnius, Vilniaus apskritis), reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2020-06-02 gavo Tarnybos raštu Nr. 69S-(69.5.)-1638 persiūtą Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo protokolą dėl UAB „Profesionalas“ reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo. Tarnyba, pareiškėjos Agnės Baranauskaitės iniciatyva įvertinusi UAB „Profesionalas“ interneto tinklalapyje www.pasaulisdelne.lt (<https://www.pasaulisdelne.lt/zuvu-taukai-omega-3-vixda-omega-acida-30-kaps.html> skleidžiamą reklamą, nustatė, kad reklamuojant maisto papildą, „Krilio taukai Omega – 3, VIXDA Omega Acida“, 30 kapsulių reklamoje pateikiami teiginiai, kurie nurodo ir užsimena apie žmogaus ligų gydymo ar profilaktines savybes, neatitinkantys 2006-12-20 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL 2006 L 404, p. 9) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1924/2006) 10 straipsnio 1 dalies nuostatų: „Kodėl krilio taukų reikia žmogui – mažina širdies ligų riziką, reguliuoja arterinį kraujospūdį, būtinas smegenų veiklai, lėtina senėjimo procesus...“, „<...> dalyvauja ląstelių regeneravimo procese“; naudojami teiginiai apie maistingumą, kurie neatitinka teiginių apie maistingumą vartojimo sąlygų, vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 1924/2006 8 straipsnio 1 dalies nuostatomis: „Krilio taukai – unikalūs ir švarūs Omega 3 krilio riebalų rūgščių ir fosfolipidų šaltinis minkštose kapsulėse, nes krilių aliejuje gausu omega – 3, omega – 6, omega – 9 riebiųjų rūgščių, būtinų mūsų organizmui.“, „Kriliaus riebalų sudėtyje natūraliai yra gausu fosfolipidų, kurie padeda lengviau įsisavinti Omega – 3 ir tuo pačiu dalyvauja ląstelių regeneravimo procese“, „Krilio taukuose, riebaluose yra gausu natūralaus antioksidanto – astaksantino“, „Naudingas – antioksidantų yra daugiau nei žuvų taukuose“. Tarnyba pažymėjo, kad pagal Reglamento (EB) Nr. 1924/2006 6 straipsnio 1 dalies nuostatas „teiginiai apie maistingumą ir sveikatingumą pagrindžiami ir įrodomi visuotiniais pripažintiniais moksliniais įrodymais“, tačiau, maisto papildo

reklamoje vartojamiems teiginiams apie maistingumą: „Veiksmingas – dėl fosfolipidinės formos krilių sudėtyje esanti Omega – 3 geriau pasisavinama“, sudėtyje gausu fosfolipidų, kurie padeda lengviau įsisavinti Omega – 3“. Tarnyba Protokole nurodė, kad UAB „Profesionalas“ nepateikė moksliskai pagrįstų įrodymų, taip pat, UAB „Profesionalas“ 2020-01-02 rašte teigė, kad „<...> neturime galutinio produkto laboratorinių tyrimų rezultatų, pagrindžiančių maistingumo teiginių teisėtumą.<...>“.

Tarnyba Protokole nustatė, kad nurodomas teiginys, jog produktas ekologiškas, nors jam nesuteiktas sertifikatas, patvirtinantis, kad produktas yra ekologiškas „ekologiškas – kriliai auga natūraliai gamtoje prie jų populiacijos neprisilietęs žmogus“. Tarnyba Protokole pažymėjo, kad pagal 2011-10-25 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004 (OL 2011 L304, p. 18) (toliau – Reglamentas (EB) nr. 1169/2011) 7 straipsnio 1 dalies a punkto nuostatas: „informacija apie maistą neturi klaidinti, visų pirma dėl maisto produkto ypatybių, ypač jo pobūdžio, tapatumo, savybių, sudėties, <...> gamybos ar ruošimo būdo“. Tarnyba Protokole atkreipė dėmesį, kad 2007-06-28 Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 (OL 2007 L189, p. 1) 2 straipsnio c punkte apibrėžta sąvoka ekologiškas, t.y., „ekologiškas – pagamintas ekologinės gamybos būdu ar su ja susijęs“. Tarnyba Protokole nurodė, kad vidutinį vartotoją šis teiginys galėjo suklaidinti dėl produkto pobūdžio.

Tarnyba Protokole nurodė, kad interneto tinklalapyje www.pasaulisdelne.lt nenurodoma visa privaloma informacija, nurodyta Reglamentas (ES) Nr. 1169/2011 14 straipsnio 1 dalies a punkte, dėl ko gali būti klaidinamas vartotojas: specialiosios laikymo sąlygos, kilmės šalis, grynasis kiekis. Tarnyba Protokole nurodė, kad pagal Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalies nuostatas „maisto papildų reklamoje privalo būti nurodyta „Maisto papildas“, tačiau, šios nuorodos ūkio subjektas nepateikė.

Tarnyba Protokole nurodė, kad įvertinus tyrimo metu surinktą informaciją ir maisto papildams taikomų teisės aktų nuostatas dėl minėto produkto reklamos, nustatyta, kad skleista reklama neatitinka Reglamentas (EB) Nr. 1169/2011 7 straipsnio 1 dalies a punkto, 2, 3 dalių, 4 dalies a punkto, 14 straipsnio 1 dalies a punkto, Reglamentas (EB) Nr. 1924/2006 5 straipsnio 1 dalies a punkto, 8 straipsnio 1 dalies, 10 straipsnio 1 dalies, 2 dalies a, b, d punktų, 3 dalies, 2002-01-28 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatanti su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL 2004 m. specialusis leidimas, 15 skyrius, 6 tomas, p. 463) 16 straipsnio, Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktų, Lietuvos higienos normos HN 17:2016 „Maisto papildai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010-05-13 įsakymu Nr. V-432 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 17:2016 „Maisto papildai“ patvirtinimo“ 14 ir 15 punktų reikalavimų ir, tuo galimai pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 ir 4 dalies nuostatas.

Tarnyba Protokole nurodė, kad UAB „Profesionalas“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą pažeidė pirmą kartą.

Tarnyba Protokole nurodė, kad UAB „Profesionalas“ 2020-01-02 rašte teigė, kad „<...> informacija, galinti klaidinti žmones, iškart buvo pašalinta (2019-12-12) ir pakoreguota taip, kad atitiktų visus galiojančius teisės aktus ir suteiktų kuo išsamesnę reikalingą informaciją apie produktą ir jo sudėtinę dalį <...>“.

Tarnyba Protokole nurodė, kad UAB „Profesionalas“ pateikdama paaiškinamąjį raštą 2019-12-17, nurodė, jog apgailestauja dėl įsivėlusių klaidingų teiginių, nurodytų prekės „Kriliai Omega – 3, VIXDA Omega Acida, 30 kapsulių“ apraše bendrovei priklausančiame interneto

tinklapyje www.pasaulisdelne.lt. UAB „Profesionalas“, pateikdamas paaiškinimus, nurodė, kad apgailestauja, jog įsivėlus klaidai, sveikatingumo teiginiai apie atskiras sudedamąsias produkto dalis, buvo pateikti kaip teiginiai apie patį produktą. Bendrovė nurodė, kad neturi galutinio produkto atliktų laboratorinių tyrimų rezultatų, pagrindžiančių maistingumo teiginių teisėtumą, o tiekėjas (*duomenys neskelbtini*) tokių laboratorinių tyrimų duomenų UAB „Profesionalas“ nėra pateikęs. Bendrovė, pateikdama paaiškinimus, taip pat nurodė, kad produkto aprašas buvo patalpintas tik interneto tinklalapyje www.pasaulisdelne.lt, taip pat, nurodė, kad produkto aprašas interneto tinklalapyje www.pasaulisdelne.lt buvo prieinamas nuo 2019-09-09 iki 2019-12-12 ir, šis netinkamas produkto aprašas buvo iškart pakoreguotas, kai tik buvo gautas patikrinimo aktas ir bendrovė sužinojo, kad UAB „Profesionalas“ pateiktas aprašymas neatitinka teisės aktų reikalavimų. UAB „Profesionalas“ nurodė, kad informacija, galinti klaidinti vartotojus, iškart buvo pašalinta (t.y. 2019-12-12) ir pakoreguota taip, kad atitiktų visus galiojančius teisės aktus bei suteiktų kuo išsamesnę reikalingą informaciją apie produktą ir jo sudėtines dalis. Bendrovė nurodė, kad gamintojas buvo pateikęs informacinius lapus apie šį produktą, o UAB „Profesionalas“ informaciją iš šių lapų pateikė prie produkto aprašymo, nežinodama, jog dalies būtinos informacijos apie produktą trūksta (t.y., nėra nurodytos konkrečios sudedamosios dalys, nėra nurodytas gamintojas, kilmės šalis ir pan.), taip pat, bendrovė nurodė, jog manė, kad ši informacija būtina tik ant produkto pakuotės. Bendrovė, pateikdama paaiškinimus, nurodė, kad nesiekė klaidinti vartotojų, taip pat, jog tikisi, kad nei vienas vartotojas nebuvo suklaidintas. Bendrovė nurodė, jog labai apgailestauja dėl įsivėlusiu klaidų, todėl, siekdami išvengti bet kokio vartotojų klaidinimo, peržiūrėjo ir pakoregavo taip pat ir kitų maisto papildų aprašus.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2020-07-07 gavo UAB „Profesionalas“ paaiškinamąjį raštą, kuriame bendrovė nurodė, kad visus rašytinius paaiškinimus bendrovė buvo pateikusi Tarnybai. Bendrovė pateikė duomenis apie skleistos reklamos mastą, pardavimus. Bendrovė nurodė, jog reklama buvo skleista nuo 2019-09-09 iki 2019-12-12 interneto tinklalapyje www.pasaulisdelne.lt, daugiau jokia kita forma reklama apie maisto papildą „Krilio taukai Omega – 3, VIXDA Omega Acida, 30 kapsulių“ niekur nebuvo skleidžiama, taip pat, buvo savanoriškai pašalinta iš karto, kai tik buvo pastebėtas neatitikimas. Bendrovė nurodė, jog nuo 2019-09-09 iki gautos informacijos apie galimą Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimą, maisto papildas „Krilio taukai Omega – 3, VIXDA Omega Acida, 30 kapsulių“ buvo parduotos (*duomenys neskelbtini*) pakuotės (*duomenys neskelbtini*) užsakytos internetu ir (*duomenys neskelbtini*) nupirktas fizinėje bendrovės parduotuvėje). Bendrovė nurodė, jog maisto papildas „Krilio taukai Omega – 3, VIXDA Omega Acida, 30 kapsulių“ – naujas, nepopuliarus, todėl jo pardavimų iš pradžių beveik nebuvo, o vėliau minėtas maisto papildas buvo išimtas iš apyvartos. Bendrovė nurodė, jog po įvykusio patikrinimo nusprendė atsisakyti šio gamintojo produkcijos, šiais metais maisto papildu „Krilio taukai Omega – 3, VIXDA Omega Acida, 30 kapsulių“ nebeprekiuoja ir gražino prekes tiekėjui. Bendrovė nurodė, jog visą laiką bendradarbiavo su institucijomis, o tik pastebėjus pažeidimą – jį iš karto pašalino. Bendrovė prašė atsižvelgti į bendrovės geranoriškumą, pastangas, nuoširdų gailėjimąsi dėl tokios situacijos. Bendrovė nurodė, jog ateityje atidžiau kontroliuos savo interneto tinklalapyje skelbiamus parduodamų maisto papildų teiginius. Bendrovė nurodė, jog pradėjo vidinį patikrinimą dėl visų bendrovės interneto tinklalapyje esančių viešų duomenų.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius paaiškinimus ir įrodymus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

1. Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine

komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos Farmacinės veiklos įstatymo 17 straipsnio (2002-06-04 redakcija) 4 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ pažymėjo, kad „prekių ar paslaugų reklama – nesvarbu, ar ši veikla yra atlygintina, ar ne – visuomet yra tiesiogiai arba netiesiogiai siekiama skatinti naudoti tam tikras prekes ar naudotis tam tikromis paslaugomis“.

Atkreiptinas dėmesys, jog reklamos požymis, išskiriantis reklamą iš kitų informacijos rūšių, yra siekis daryti asmenims poveikį jiems renkantis naudotis tam tikromis paslaugomis, skatinti juos elgtis tam tikru būdu. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 bylos Nr. 15/02 nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis.“ Įstatymuose bei suformuotoje teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas – daryti įtaką ekonominei elgsenai.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog siekiant nustatyti, ar informacija gali būti vertinama kaip reklama, turi būti konstatuotas skatinimo tikslas, t. y., turi būti nustatyta, kad ši informacija yra ar gali būti reikšminga vartotojui, priimant sprendimą dėl produkto įsigijimo, ir tokiu būdu ja siekiama daryti įtaką ekonominei elgsenai, skatinant jį naudotis tam tikromis prekėmis ar paslaugomis ar atsisakyti tam tikrų prekių (paslaugų) naudojimo.

Taigi, įstatymuose bei teismų praktikoje suformuoti du esminiai reklamos požymiai: 1) informacija turi būti susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, 2) pateikiama informacija turi skatinti įsigyti prekių ar naudotis teikiamomis paslaugomis. Iš byloje pateikiamos informacijos matyti, jog UAB „Profesionalas“ reklama, kuri buvo skleidžiama interneto tinklalapyje www.pasaulisdene.lt apie maisto papildą „Krilio taukai Omega – 3, VIXDA Omega Acida, 30 kapsulių“, skatina vartotojus įsigyti bendrovės platinamus produktus, taigi, atitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatymuose įtvirtintą reklamos sąvoką.

2. Dėl UAB „Profesionalas“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad draudžiama 2011-10-25 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004 (OL 2011 L 304, p. 18), ir kitų teisės aktų, nustatančių reikalavimus maisto reklamai, nuostatų neatitinkanti maisto reklama.

Reglamento (EB) Nr. 178/2002) 16 straipsnyje numatyta, kad, nepažeidžiant konkretesnių maisto produktus reglamentuojančių įstatymų nuostatų, vartotojų neturi klaidinti maisto ar pašarų etiketės, reklama ir pateikimas, įskaitant jų formą, išvaizdą arba įpakavimą, pakavimo medžiagas, sudėjimo tvarką, apipavidalinimą juos demonstruojant ir įvairiausiomis priemonėmis apie juos teikiamą informaciją.

Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 7 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyta, kad informacija apie maistą neturi klaidinti, visų pirma, dėl maisto produkto ypatybių, ypač jo pobūdžio, tapatumo, savybių, sudėties, kiekio, tinkamumo vartoti termino, kilmės šalies ar kilmės vietos, gamybos ar ruošimo būdo, 3 dalyje nustatyta, kad taikant specialios paskirties maisto produktams taikomuose Europos Sąjungos teisės aktuose numatytas nukrypti leidžiančias nuostatas, informacijoje apie maistą maisto produktams neturi būti priskiriamos žmogaus ligų profilaktinės ar gydomosios

savybės arba daroma į jas nuoroda.

2007-06-28 Tarybos Reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 (OL 2007 L189, p. 1) 2 straipsnio c punkte nurodyta, jog „ekologiškas – pagamintas ekologinės gamybos būdu ir su ja susijęs“, todėl, jeigu produktas neturi ekologiškumą patvirtinančio sertifikato, reklama, kurioje būtų pateikiama užuomina į produkto ekologiškumą, negali būti skleidžiama.

2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo, panaikinancio Reglamentą (EEB) Nr. 2092/91, 23 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad Reglamento priede išvardyti terminai, jų išvestiniai žodžiai arba maži žodybinės formos, pavyzdžiui, „bio“ ar „eco“, atskirai arba junginiuose, gali būti vartojami visoje Bendrijoje ir bet kuria Bendrijos kalba ženklinant ir reklamuojant produktus, kurie atitinka pagal šį reglamentą ar jo laikantis nustatytus reikalavimus. Reglamento 23 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje numatyta, kad ženklinant ar reklamuojant nevartojami jokie terminai, įskaitant prekių ženkluose naudojamus terminus, ar praktika, kurie galėtų suklaidinti vartotoją ar naudotoją, leisdami manyti, kad produktas ar jo ingredientai atitinka pagal šį reglamentą nustatytus reikalavimus. Atitinkamai, reglamente įtvirtintas draudimas reklamuojant nevartoti jokių terminų ar praktikos, kurie galėtų suklaidinti vartotoją ar naudotoją, leisdami manyti, kad produktas ar jo ingredientai atitinka pagal šį reglamentą nustatytus reikalavimus.

Pažymėtina, kad kiekvienas vartotojas yra suinteresuotas gauti teisingą informaciją apie ketinamų įsigyti produktų savybes. Jei atitinkama informacija netiksli, tai gali iškreipti vidutinio vartotojo elgesį siūlomo produkto atžvilgiu. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2005-11-17 nutartyje (adm. b. Nr. A1-931/2005) konstatavo, kad „vidutinio (paprasto) vartotojo ekonominis elgesys paprastai siejamas su bendru įspūdžiu apie prekę (jos pakuotė, prekės ženklas, bendro pobūdžio informacija apie prekės savybes, prekės kaina), neanalizuojant kiekvienos detalės. Šis principas taikytinas ir prekės reklamai“. Maisto papildas „Krilio taukai Omega – 3, VIXDA Omega Acida“, 30 kapsulių, reklama, kuri buvo skleidžiama interneto tinklalapyje www.pasaulisdelfne.lt, kurioje vartoti sveikatingumo teiginiai, neatitinkantys Reglamento (EB) Nr. 1924/2006 taikomų reikalavimų apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą bei teiginiai, kuriais nurodoma ir užsimenama apie žmogaus ligų gydymo ir profilaktines savybes bei kitas savybes, galėjo suklaidinti ar iškreipti vidutinio vartotojo suvokimą. Pažymėtina, jog UAB „Profesionalas“ nepateikė teiginius pagrindžiančių ir įrodomų visuotinai pripažintų mokslinių įrodymų ar galutinių produkto laboratorinių tyrimų rezultatų, pagrindžiančių maistingumo teiginių teisėtumą.

Papildomai pažymėtina, jog UAB „Profesionalas“ maisto papildas Krilio taukai Omega – 3, VIXDA Omega Acida“, 30 kapsulių, reklamoje nurodė, kad produktas yra ekologiškas, tačiau, jam nėra suteiktas produkto ekologiškumą patvirtinantis sertifikatas. Taigi, UAB „Profesionalas“ maisto papildas Krilio taukai Omega – 3, VIXDA Omega Acida“, 30 kapsulių, reklamą vertinant pagal vidutinio vartotojo suvokimą, pažymėtina, kad minėto maisto papildas reklaminius teiginiai galėjo nepagrįstai sudaryti įspūdį, jog šis maisto papildas yra ekologiškas, turi naudą sveikatai ar su sveikata susijusiai gerai savijautai, ir dėl šios priežasties būti suklaidinti vidutinį vartotoją.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog UAB „Profesionalas“ reklamuotas maisto papildas „Krilio taukai Omega – 3, VIXDA Omega Acida“, 30 kapsulių, nėra vaistinis preparatas, todėl jis negali būti reklamuojamas nurodant vaistinio preparato savybes. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad vaistiniams preparatams taikomi reikalavimai yra nustatyti Lietuvos Respublikos farmacijos įstatyme. Šio įstatymo 2 straipsnio 50 dalis nustato, kad vaistas (vaistinis preparatas) – tai vaistinė medžiaga arba jų derinys, pagaminti ir teikiami vartoti, kadangi atitinka bent vieną šių kriterijų: 1) pasižymi savybėmis, dėl kurių tinka žmogaus ligoms gydyti arba jų profilaktikai; 2) dėl farmakologinio, imuninio ar metabolinio poveikio gali būti vartojamas ar skiriamas atkurti, koreguoti ar modifikuoti žmogaus fiziologines funkcijas arba diagnozuoti žmogaus ligas.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 2 straipsnio 2 dalis numato, kad maistinės medžiagos – tai žmogaus organizmui būtinos maisto sudėtinės dalys (maiste esantys baltymai, riebalai, angliavandeniai, vitaminai, mineralinės ir kitos medžiagos bei specialūs maisto papildai – vitaminai, mineralinės ir kitos medžiagos). Taigi, maisto papildai yra maistinė medžiaga, kuri nepatenka į Lietuvos Respublikos farmacijos įstatymo reguliavimo apimtį.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsniu, vartotojams turi būti teikiama teisinga informacija apie maistą. Informacijai, įskaitant reklamą, kuri laikytina savita informacijos rūšimi ir paprastai vadinama komercine informacija, taikomas tiesos reikalavimas. Vartotojas privalo gauti teisingą informaciją apie maisto produktus bei maisto papildus, kuria remdamasis galėtų priimti sprendimus dėl maisto produktų bei maisto papildų pasirinkimo rinkoje ir jų vartojimo.

Taigi UAB „Profesionalas“ skleidžiama reklama, kurioje vartojami draudžiami teiginiai apie maisto papildą „Krilio taukai Omega – 3, VIXDA Omega Acida, 30 kapsulių“: „Kodėl krilio taukų reikia žmogui – mažina širdies ligų riziką, reguliuoja arterinį kraujospūdį, būtinas smegenų veiklai, lėtina senėjimo procesus...“, „<...> dalyvauja ląstelių regeneravimo procese“; „Krilio taukai – unikalūs ir švarūs Omega 3 krilio riebalų rūgščių ir fosfolipidų šaltinis minkštose kapsulėse, nes krilių aliejuje gausu Omega-3, Omega-6, Omega-9 riebiųjų rūgščių, būtinų mūsų organizmui“, „Kriliaus riebalų sudėtyje natūraliai yra gausu fosfolipidų, kurie padeda lengviau įsisavinti Omega-3 ir tuo pačiu dalyvauja ląstelių regeneravimo procese“, „Krilio taukuose, riebaluose yra gausu natūralaus antioksidanto – astaksantino“, „Naudingas – antioksidantų yra daugiau nei žuvų taukuose“, „Veiksmingas – dėl fosfolipidinės formos krilių sudėtyje esanti Omega-3 geriau pasisavinama“, „sudėtyje gausu fosfolipidų, kurie padeda lengviau įsisavinti Omega-3“; „Ekologiškas – kriliai auga natūraliai gamtoje prie jų populiacijos neprisilietęs žmogus“. Taip pat, pažymėtina, jog interneto tinklalapyje www.pasaulisdelsne.lt nebuvo nurodoma visa privaloma informacija (specialiosios laikymo sąlygos, kilmės šalis, grynasis kiekis).

Tuo UAB „Profesionalas“ pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies nuostatą.

3. Dėl UAB „Profesionalas“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalies reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad maisto papildų reklamoje privalo būti nuoroda „Maisto papildas“.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad Lietuvos higienos normos HN 17:2010 „Maisto papildai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010-05-13 įsakymu Nr. V-432, 4 punkte įtvirtintas maisto papildų apibrėžimas, kuris nustato, jog maisto papildas - maisto produktas, skirtas papildyti įprastą maisto racioną ir kuris vienas arba derinyje su kitomis medžiagomis yra koncentruotas maistinių ar kitų medžiagų, turinčių mitybinį arba fiziologinį poveikį, šaltinis, 6 punkte nustatyta, kad Lietuvos Respublikos rinkai tiekiami tik šios higienos normos reikalavimus atitinkantys maisto papildai.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog Tarnyba protokole nustatė, jog UAB „Profesionalas“ skleista reklama neatitinka Lietuvos higienos normos HN 17:2016 „Maisto papildai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010-05-13 įsakymu Nr. V-432 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 17:2016 „Maisto papildai“ patvirtinimo“ ir 15 punkto reikalavimų.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad šalia maisto papildų „Krilio taukai Omega – 3, VIXDA Omega Acida, 30 kapsulių“ nebuvo nurodyta visa privaloma informacija ir UAB „Profesionalas“ maisto papildų reklamoje nepažymėjo nuorodos, jog tai „Maisto papildas“. Reklamoje nepateikus privalomos nuorodos „Maisto papildas“, Valstybinės

virtotojų teisių apsaugos tarnybos komisija daro išvadą, kad bendrovė nepateikė privalomos pateikti informacijos.

Atsižvelgiant į tai, UAB „Profesionalas“ pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalies nuostatą.

4. Dėl UAB „Profesionalas“ taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1 dalimi, už šio įstatymo 14 straipsnyje nustatytų reikalavimų nesilaikymą reklaminės veiklos subjektams gali būti skiriama bauda iki 3 procentų jų metinių pajamų praėjusiais finansiniais metais, bet ne daugiau kaip vienas šimtas tūkstančių eurų. Tais atvejais, kai pažeidimu nepadaroma esminės žalos šiuo įstatymu saugomiems interesams, atsižvelgiant į byloje nustatytų aplinkybių visumą, vadovaujantis teisingumo ir protingumo kriterijais, už šio įstatymo 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 17 ir 18 straipsniuose nustatytų reikalavimų pažeidimus reklaminės veiklos subjektams gali būti taikomas įspėjimas, neskiriant baudos.

Valstybinės virtotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgė į tai, jog UAB „Profesionalas“ skleistoje reklamoje, pažeidžiančioje Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą, buvo reklamuojamas 1 maisto papildas ir draudžiami teiginiai apie maisto papildą „Krilio taukai Omega – 3, VIXDA Omega Acida, 30 kapsulių“, susiję su konkrečių ligų profilaktika bei gydymu, todėl dėl šios priežasties virtotojai galėjo būti suklaidinti. Tačiau Valstybinės virtotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį atsižvelgė į tai, kad Protokole nurodyta, jog bendrovė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimą padarė pirmą kartą bei į tai, kad UAB „Profesionalas“, gavusi Tarnybos raštus dėl galimo pažeidimo, nedelsiant patikslino reklamos turinį.

Valstybinės virtotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgė į tai, kad UAB „Profesionalas“ reklama buvo skleidžiama interneto tinklalapyje www.pasaulisdelne.lt.

Valstybinės virtotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo trukmę, atsižvelgė į tai, kad UAB „Profesionalas“ reklamą skleidė nuo 2019-09-09 iki 2019-12-12.

Valstybinės virtotojų teisių apsaugos tarnybos komisija lengvinančia aplinkybe laiko tai, kad bendrovė bendradarbiavo, teikė prašomą informaciją, pripažino pažeidimą, nedelsiant nutraukė reikalavimų neatitinkančios reklamos skleidimą.

Valstybinės virtotojų teisių apsaugos tarnybos komisija sunkinančių aplinkybių nenustatė.

Valstybinės virtotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5 ir 6 dalimis, n u t a r i a

už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 ir 4 dalies pažeidimą skirti UAB „Profesionalas“ įspėjimą.

Nutarimas per 30 kalendorinių dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali būti apskūstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Direktorė

Neringa Ulbaitė